

Q Acoustics 2020 Stand-mount Loudspeakers

แม้ว่าจะไม่คุ้นหูชื่อ แม้ว่าจะไม่เคยฟังเสียง แต่ลำโพงหน้าตาดีมีสกุลคู่นี้ก็ทำให้ผม 'รู้สึกชอบพอ' มั่นตั้งแต่แรกเห็น นั่นอาจจะเป็นเพราะ Q Acoustics 2020 มีอะไรหลายอย่างอยู่แนวทางเดียวกับลำโพงเสียงดีหลายรุ่นที่ผมเคยฟัง ยิ่งเมื่อได้ทราบว่านี่คือลำโพงสัญชาติอังกฤษด้วยแล้ว ความคาดหวังของผมในตัวลำโพงคู่นี้จึงมีมากกว่าลำโพงที่ถือว่าเป็น 'หน้าใหม่' ล่ะครับผม

ผมค้นข้อมูลเบื้องต้นก็ได้ทราบว่า Q Acoustics นี้เพิ่งก่อตั้งขึ้นเมื่อปี 2006 แต่ ณ เวลานั้นพวกเขาไม่ใช่ลำโพงในเนมอะไรสำหรับตลาดเครื่องเสียงไฮไฟระดับนานาชาติ แถมยังค่อนข้างเป็นที่ยอมรับมากพอสมควรในแวดวงเครื่องเสียงไฮไฟของอังกฤษเองโดยเฉพาะรุ่น 2020 และ 2010 รุ่นรองลงไป

Design

ลำโพง Q Acoustics 2020 คู่นี้ถูกแพคมาในกล่องกระดาษใบย่อม มันเป็นลำโพงที่มีสัดส่วนค่อนข้างแปลกไปจากลำโพงอื่นๆ ที่ผมเคยเห็น มันเป็นลำโพงที่มีสัดส่วนความลึกของตู้มากกว่าความกว้างและความสูงพอสมควร ถ้าจับมันวางตั้งตามปกติใครที่ยังไม่คุ้นมองเผินๆ แล้วอาจจะเข้าใจไปว่ามันนอนหงายหน้าอยู่ก็เป็นได้

Q Acoustics 2020 ที่ส่งมาให้ผมได้ลองฟังเสียงคู่นี้ผิวพรรณของตู้เป็นสีดำเงา (gloss black) แบบตัวเรือนเปียโนตามสมัยนิยม แต่ถ้าหากใครชอบตู้ที่มีผิวเป็นลายไม้ (walnut) หรือเป็นสีขาวเงา (gloss white) แบบโมเดิร์นจำเขาก็มีให้เลือกด้วยเช่นกัน

Q Acoustics 2020 เป็นลำโพงรุ่นรองเล็กสุดในอนุกรม 2000 Series ซึ่งมีให้เลือกใช้ทั้งลำโพงขนาดเล็กสำหรับวางบนขาตั้งหรือแขวนยึดกับผนัง (ใช้อุปกรณ์เสริม) ลำโพงตั้งพื้น ลำโพงเซ็นเตอร์ และลำโพงแอดทีฟซัพวูฟเฟอร์ รองรับการใช้งานตั้งแต่การฟังเพลงในระบบสเตอริโอทั่วไปจนถึงระบบเสียงรอบทิศทาง

2020 เป็นลำโพง 2 ทางแบบเบสรีเฟล็กซ์ มีท่อเปิดทรงปากแตรขนาดปานกลางอยู่ทางด้านหลังของตู้ ใช้ตัวขับเสียงจำนวน 2 ตัวต่อตู้ ประกอบไปด้วยเบส/มิดเรนจ์ขนาด 125 มิลลิเมตรหรือราว 5 นิ้วเศษๆ กรวยทำจากวัสดุประเภทเยื่อกระดาษผสมผงอะโรลิกอย่างเคว่า เพื่อเพิ่มความแข็งแรงให้กับเนื้อวัสดุ ขอบเซอร์ราวด์เป็นวัสดุยางเนื้อหยุ่นนุ่มนิ่ม ตัวขับเสียงในย่านความถี่สูงใช้ทวีตเตอร์โดมผ้าขนาด 25 มิลลิเมตรหรือ 1 นิ้ว ตัวขับเสียงทั้ง 2 ส่วนถูกยึดอยู่กับตู้ด้วยวิธีร้อยแน่นหนาและซ่อนหัวสกรูเอาไว้อย่างมิดชิด ตัวตู้ลำโพงมีการเคลือบและพยายามทำให้ตู้มีลักษณะโค้งมน ในขณะที่โดยภาพรวมของตู้ยังเห็นเป็นทรงสี่เหลี่ยม นอกจากสัดส่วนของตู้ที่ดูแปลกตาแล้ว Q Acoustics 2020 ยังวางตำแหน่งของขั้วต่อสายลำโพงเอาไว้รูล่างของตู้แทนที่จะเอาไว้ด้านหลังตู้เหมือนลำโพงทั่วไป

คุณสมบัติทางไฟฟ้าของลำโพง 2020 ประกอบไปด้วยย่านความถี่ตอบสนองตั้งแต่ 64 Hz-22 kHz จุดตัดแบ่งความถี่ระหว่างตัวขับเสียงอยู่ที่ 2.9 kHz อิมพีแดนซ์เฉลี่ยอยู่ที่ 6 โอห์ม ต่ำสุด 4 โอห์ม ความไว 88 dB แนะนำให้ใช้กับแอมป์กำลังขับตั้งแต่ 25-75 วัตต์

small size BIG sound

ก่อนจะได้ลองเล่นกันจริงจัง เบื้องต้นผมพบว่าตัวตู้ลำโพงที่เป็นสีดำนี่แหละทั้งตัวนั้น เมื่อถูกจับต้องมันจะเป็นรอยนิ้วมือง่ายมาก ซึ่งก็คงเป็นปกติกับผิวตู้แบบนี้ สำหรับผมนี่ไม่ใช่ปัญหาใหญ่เพราะลำโพงไม่ใช่โทรศัพท์มือถือที่ต้องหยิบจับกันบ่อยครั้ง แต่ถ้าคุณยังกังวลทางผู้ผลิตเขาก็มีถุงมือผ้าเนื้อเนียนนุ่มแถมมาให้ใช้ด้วย

ที่แรกผมอดห่วงไม่ได้ว่าขั้วต่อสายลำโพงซึ่งอยู่ใต้ฐานตู้มันจะทำให้การต่อสายลำโพงยุ่งยากลำบากกว่าปกติหรือเปล่า จะใช้สายลำโพงที่มีขนาดใหญ่ได้หรือไม่ แต่เมื่อได้ลองเองแล้วก็พบว่าการต่อสายลำโพงนั้นยุ่งยากนิดหน่อยตรงที่ต้องวางตู้ลำโพงนอนลงส่วนที่เหลือนั้นไม่ใช่ปัญหา เพราะพื้นที่ใต้ฐานตู้มันค่อนข้างโล่ง ขั้วต่อสายลำโพงเป็นขั้วต่อบนดิ่งโพลสตหน้าตาดีและออกแบบมาให้รองรับการต่อสายลำโพงแบบไบโวลท์ การวางตำแหน่งขั้วต่อใช้งานสะดวกไม่ว่าสายลำโพงของคุณจะเป็นแบบขั้วหางปลาหรือแบบบานาน่า การออกแบบที่เปิดช่องว่างด้านล่างเอาไว้สูงจากพื้นส่วนฐานประมาณ 1 นิ้ว ทำให้ลำโพง

คู่นี้ไม่เป็นปัญหากับสายลำโพงชนิดทั่วไป ยกเว้นเสียแต่ว่าสายลำโพงของคุณมีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางใกล้เคียงหรือใหญ่กว่า 1 นิ้ว

ผมวางลำโพง Q Acoustics 2020 บนขาตั้งเหล็กขนาดความสูง 26 นิ้วของยี่ห้อ Rezet ซึ่งมีขนาดความสูงใกล้เคียงกับขาตั้งที่เป็นอุปกรณ์เสริมของทางผู้ผลิตเอง แอมป์ตัวหลักที่ใช้ขับ 2020 คืออินทิเกรตแอมป์ Marantz PM7003 สายลำโพง Nordost Flatline ต่อใช้งานแบบไบโวลท์ เนื่องจากไม่มั่นใจในอายุใช้งานของลำโพงผมเลยจับมันเบิร์นอินไปรวดเดียวเกินกว่า 100 ชั่วโมง ทั้งจากแผ่นซีดีสำหรับเบิร์นอิน ต่อฟังกับชุดอินเตอร์เน็ตเรดิโอ หรือเอาไปใช้กับชุดโคมเปียเตอร์อย่างที่ทำกับลำโพงรุ่นอื่น

Q Acoustics 2020 เป็นลำโพงเล็กคู่นึ่งที่ให้เสียงใหญ่โตเกินขนาดตัว มันให้เสียงทุ้มออกมาแบบเนื่อๆ และมีสเกลเสียงใกล้เคียงลำโพงแบบตั้งพื้น ถ้าใครที่ได้ฟังเสียงของลำโพงคู่นี้และมีห้องขนาดไม่ใหญ่โตมากนักมันจะทำให้คุณไม่คิดถึงลำโพงตัวโต ซึ่งบางรุ่นก็ให้เสียงดีกว่ามันไม่เท่าไรหรืออาจจะแยกแยะด้วยซ้ำในบางกรณี ดังนั้นถ้าใช้งานแบบ 2 ch ไม่มีโปรเซสเซอร์อะโรมาจัดการกับเสียงแนะนำว่าถ้าจัดวางให้มีพื้นที่ห่างจากผนังหลังได้จะแสดงผลที่ดีกว่า แต่ถ้าจำเป็นหรือต้องแขวนยึดกับผนังก็ให้ใช้ก้อนฟองน้ำที่นำมาด้วยอุดท่อเบสด้านหลังตู้ไว้ แต่ก็ต้องยอมแลกคุณภาพเสียงส่วนหนึ่งที่อาจจะตกหล่นไปโดยเฉพาะในย่านความถี่ต่ำ

ลำโพง Q Acoustics 2020 ถ่ายทอดนำเสียงจากแผ่นซีดีชุด The Hunter ของ Jennifer

Warnes (Private Music / USA) ออกมาได้ดีเกินคาดครับ น้ำเสียงฟังดูมีพลังและอิมใหญ่ตลอดย่านความถี่ตั้งแต่เสียงทุ้มในระดับที่ไม่ลึกมากนักขึ้นไปถึงย่านความถี่เสียงกลางและย่านความถี่สูง ในขณะที่เดียวกันผมว่าเสียงของลำโพงคู่นี้ยังมีลักษณะที่ฟังสบายมีรายละเอียดไม่ว่าจะเป็นระดับความดังมากหรือน้อย ซึ่งตรงจุดนี้มักจะ

เป็นข้อจำกัดของลำโพงเล็กส่วนใหญ่ เสียงเบสที่เดินต่อเนื่องในเพลง I Wish แผ่นซีดีชุด The Secret Island ของ Stanley Thomas Keiser (Clarity Recording แผ่นทอง 24K) ต่อย้ำความสามารถในการตอบสนองไดนามิกเสียงของลำโพงเล็กคู่นี้ได้เป็นอย่างดี อีกครั้งที่ผมมั่นใจผมไม่คิดติงลำโพงตัวโต แม้ว่าบางครั้งจะเร่งวอลุ่มขึ้นไปตามอารมณ์ที่สนุกมากขึ้นเสียงที่ออกมาจากลำโพงคู่นี้ก็ยังคงปลดปล่อยออกมาแบบสบายๆ ไม่มีอาการเครียดเหมือนที่พบเจอเป็นปกติในลำโพงเล็กที่มีขนาดโดเวอร์เพียงแค่ 5 นิ้วทั่วไป

Sweet & detail

นอกจากสัมผัสเสียงที่ใหญ่โตเกินตัว Q Acoustics 2020 ยังมีดีไม่เพียงแต่ลำโพงเล็กชั้นดีที่ผมเคยรู้จัก เพราะอย่างน้อยลำโพงคู่นี้ก็ให้มิติตัวตนของเสียงหลุดลอยออกมาออกตู้ ขึ้นดนตรีวางตำแหน่งแหลมล้ำกันอย่างมีชั้นเชิง สมดุลระหว่างเวทีเสียงด้านกว้างและด้านลึกอยู่ในอัตราส่วนที่เรียกได้ว่าพอเหมาะพอเจาะ รายละเอียดตรงนี้ชัดจนมากในเพลง Somewhere Somebody และ Lights of Louisiana จากแผ่น The Hunter

โดยเฉพาะในเพลง Lights of Louisiana นั้นผมได้ยินเสียงเบสที่เป็นเนื้อเป็นหนัง เสียงกีตาร์ที่หวานพลิ้วน่าฟังมาก การปรากฏขึ้นของดนตรีแต่ละชิ้นมีโฟกัสชัดเจนและวางตำแหน่งในเวทีเสียงได้อย่างกับผีหลอก บางเสียงนั้นหลุดลอยออกไปนอกตัวตู้ลำโพงเหมือนมีลำโพงซ่อนไว้ในฝาผนังห้อง เสียงร้องของเจนนีเฟอร์ วอร์นสไพเราะเสนาะโสต

สำหรับผมแล้วน้ำเสียงของลำโพง Q Acoustics 2020 เป็นเสียงที่ค่อนข้างเอาใจหู นั่นไม่ได้หมายความว่ามันให้เสียงที่บิดเบือนเสียงจริง แต่มันให้เสียงที่มีความราบรื่นต่อเนื่อง แทบไม่มีความหยابกระด้าง มีฮาร์โมนิกเสียงที่น่าฟัง โทนเสียงโดยรวมค่อนข้างไปทาง dark มากกว่า bright ถ้าฟังเพลงที่บันทึกเสียงมาเด่นที่ความนวลเนียนของเสียงด้วยแล้วล่ะก็ ผมเชื่อเหลือเกินว่าลำโพงคู่นี้จะไม่ทำให้ผิดหวังกับเสียงที่กลมกล่อม อูมามาใจมาก

เสียงของ Amanda Mcbroom ในเพลง The Rose จากแผ่น Growing Up in Hollywood Town (CD-13 Sheffield Labs) เสียงที่ลำโพงคู่นี้ให้ออกมาเป็นเสียงที่มีส่วนผสม

พอดีพอดีระหว่างความละมุนละไมและความหวาน ในขณะที่ความถี่รายละเอียดเสียงยังบ่งชี้ถึงความซับซ้อนที่ไม่ว่าจะเป็นการเปล่งเสียงจากหน้าอก เสียงที่เกิดจากริมฝีปาก การกำหนดจังหวะการหายใจ ล้วนแล้วแต่ถูกลำโพงคู่นี้แจกลงออกมาอย่างหมดเปลือก ซาดก็แต่ทำให้อะแมนด้ามาปรากฏตัวต่อหน้าเท่านั้น ซึ่งถ้ามันทำได้ ผมคงต้องเผ่นออกจากห้องก่อนที่จะเขียนบทความนี้จบ!

โดยปกติแล้วมีเครื่องดนตรีบางชิ้นที่ผมสังเกตว่าฟังกับลำโพงตัวเล็กแล้วไม่ค่อยอินสักเท่าไร เพราะเสียงมันออกไปครบคือมีแต่ความถี่หลัก (fundamental) แต่ขาด harmonic หรือ overtone ของความสมจริง หนึ่งในจำนวนนั้นคือแซ็กโซโฟน แต่กับลำโพงเล็กอย่าง Q Acoustics 2020 ผมว่ามันเป็นอะไรที่แตกต่างเพราะเสียงแซ็กโซโฟนในเพลง Cry Me A River จากแผ่นซีดีชุด The Secret Island (Clarity Recording แผ่นทอง 24K) เป็นเสียงแซ็กโซโฟนที่มีบอดี้เต็ม มี air มี feeling ของเสียงแซ็กโซโฟนจริงๆ ออกมาให้ได้ยิน มีสเกลเสียงซึ่งบ่งบอกถึงขนาดของเครื่องดนตรีเหมือนจริงกว่าลำโพงเล็กหลายรุ่นที่

ผมเคยฟัง ฟังแล้วมีอาการร่วมคล้อยตามไปได้ง่ายมาก ซึ่งผมไม่เคยรู้สึกอะไรอย่างนี้มาก่อนกับลำโพงเล็กตัวอื่นในช่วง 2-3 ปีที่ผ่านมา

นอกจากแซ็กโซโฟนแล้ว เปียโนก็เป็นเครื่องดนตรีอีกชิ้นที่ลำโพงเล็กมักจะออกอาการขาดมากกว่าเกิน ในเพลง You've Lost that Lovin' Feel และ Love Letters จากแผ่นซีดี Growing Up in Hollywood Town ของ Sheffield Labs เปียโนคีย์ต่ำของ Lincoln Mayorga ที่ลำโพงคู่นี้ให้ออกมา กลับไม่ทำให้ผมรู้สึกเช่นนั้น เพราะนอกจากเสียงเปียโนที่หวานพลิ้วแล้วมันยังให้ฮาร์โมนิกความถี่ต่ำและรายละเอียดการสั่นค้างของเสียงเปียโนออกมาได้ แน่ใจว่ามันน่าจะจะไม่อสังการหรือออกมาแบบเต็มๆ อย่างลำโพงตั้งพื้นชนิดที่ใช้ตัวขับเสียงทุ้มสัก 10 นิ้วขึ้นไปแต่เมื่อเห็นขนาดตัวตู้ลำโพงที่ใหญ่กว่าเขาเปียโนน้อยๆ เดียวก็ต้องบอกว่าน่าทึ่งมากครับ

กับเสียงไวโอลินก็เช่นกัน เสียงไวโอลินในเพลง Butterfly Lover จากแผ่นซีดี Top 12 in Gold (Golden String แผ่นทอง) ที่ผมได้ยินจากลำโพงคู่นี้ผมว่ามีครบถ้วนทั้งความหวาน ความเนียน และไดนามิกเสียง เสียงไวโอลินในเพลงนี้บันทึกมาค่อนข้างเข้มและเน้นความชัดเจนในตัวตนของเสียงมาก ถ้าลำโพงไม่ถึงจริงมักจะเอาไม่ค่อยอยู่ สังเกตได้จากเสียงที่มีอาการ 'แหวัด' หรือพุ่งโต่งออกมาจนทำให้เสียงขาดความต่อเนื่อง อารมณ์ของคนฟังก็จะไม่สิ้นไหลเท่าที่ควร แต่ความซาดๆ เกินๆ ทั้งหมดที่ว่ามานั้นผมไม่พบในลำโพงคู่นี้เลย นี่ก็ทำให้ amazing อีกเช่นกัน

'Me too' Loudspeakers

ผมเคยได้ยินบางคนบอกว่าเครื่องเสียงเป็นเรื่องของรสนิยม เครื่องเสียงหรือลำโพงแต่ละรุ่นถึงจะขายราคาพอๆ กันแต่ก็มีน้ำเสียงผิดแผกแตกต่างกันไป บ้างต่างกันเพียงเล็กน้อย บ้างก็แตกต่างกันอย่างสุดขั้ว ใครจะเลือกเสียงอย่างไรก็ขึ้นอยู่กับรสนิยม นั่นคือข้อเท็จจริงที่ผมเห็นด้วยครึ่งไม่เห็นด้วยครึ่ง

ผมเชื่อว่าคำว่าเสียงดี อย่างน้อยก็ต้องมีมาตรฐานอยู่ระดับหนึ่งเหมือนเวลาเราจะบอกว่าผู้หญิงคนนี้สวยหรือเปล่า มันก็ต้องมีมาตรฐานของคำว่าสวยอยู่ในระดับหนึ่ง สวยมากแค่ไหน สวยถูกใจหรือเปล่านั้นก็อีกเรื่อง

เช่นกันถ้าพูดถึงคำว่าเสียงดีในแง่มุมมองของเครื่องเสียง ผมก็มีมาตรฐานคำว่าเสียงดีที่คิดว่าไม่ได้แตกต่างไปจากผู้คนส่วนใหญ่บนโลกนี้ ผมไม่แปลกใจเลยที่สื่อต่างประเทศในแวดวงเครื่องเสียงหลายรายค่อนข้างยกย่องผู้ผลิตลำโพงรายนี้เป็นพิเศษทั้งที่เพิ่งเปิดบริษัทมาแค่ไม่กี่ปี ยิ่งได้อ่านที่พวกเขาชื่นชมน้ำเสียงของลำโพง Q Acoustics 2020 ด้วยแล้ว สิ่งแรกที่ผมรู้สึกขึ้นมาในความนึกคิดก็คือ 'ผมเห็นด้วยซะ'